

Go'aanno ka qaadashada ku
saabsan caafimaadkaaga,
daryeelistaada iyo dhaqaalaha...

Kumaa go'aaminaya markii aad
go'aamin kari weydo?

Waxaa jira sharci cusub oo kaa
caawin kara

Jirro miyaa ku haysa, dhaawac ama curyaannimo kugu keeni kareysa caqabado go'aan gaarista ah?

Miyaad xannaaneysaa, la shaqeysaa, ama garanaysaa qof ay Caqabo ka haystaan go'aan gaarista?

Ma dooneysaa horay inaad u qorsheyso haddiiba ay dhacdo inaad awoodi kari weydo sameynta go'aannada muhiimka ah ee naftaada mustaqbalka?

Waxaa jira sharci cusub oo kaa caawin kara.

Xeerka Karaanka Maskaxda ee 2005

Maalin kasta waxaannu gaarnaa go'aanno ku saabsan waxyaabo fara badan oo nolosheenna ah. Awoodda lagu gaari karo go'aannada waxaa lagu magacaabaa karaanka maskaxda. Dadku waxaa dici karto dhibaatooyin inay ka soo food saaraan sameynta go'aannda qaarkood ama kulli ahaan ama qaar ahaan waqtiga. Taasina waxay noqon kareysaa sababta oo ah waxaa haya dadkaas:

- Curyaannimo xagga barashada ah
- Xusuus gaddoon
- Dhibaato caafimaadka maskaxda ah
- Dhaawac maskaxda ama xanuunka qalalka ah ee qaybaha jirka

Hadana mid kastoo innaga mid ahi wuxuu sii qorsheysan karayaa haddiiba ay karaanka maskaxdu nagu yaraato mustaqbalka, maxaa yeelay shil ayaa dhici kara tusaale markaan u soo qaadanno.

Xeerka Karaanka Maskaxdu wuxuu Saameyn doonaa dadka ku dhaqan Ingiriiska iyo Gobolka Weelis, ee xaaladahaas ku jira. isla markaana wuxuu saameyn doonaa dadka ku jira xaaladahaas. Wuxuu xeerku wuxuu sidoo kale saameyn doonaa qoysaskooda, xannaaneeyeyaasha, shaqaalaha xannaaneynta caafimaadka bulshada, ama dadka kale ee laga yaabo inay xiriirka la leeyihiin iyaga. Waxaa xeerku dabooli doonaa dhammaan noocyda go'aannada waaweyn ee ku saabsan marka qofka karaankiisu yaraanayo, waxyaabaha ku saabsan dhaqaalaha, xannaaneynta bulsho, daaweynta

caafimaad iyo isku dubbaridyada daraasadda baaritaan iyo sidoo kale go'aannada maalin kasta.

Xeerku wuxuu guud ahaan saameyn ku yeelan doonaa oo keliya dadka da'doodu tahay 16 jirka ilaa wixii ka weyn.

Xeerku waxaa la dhaqan gelinayaa laga bilaabo bisha Abriil 2007. Bisha Abriil gudaheeda Garyaqaanka Madaxa Bannaan ee Karaanka Maskaxda hawlaha uu ka qabanayo (ingiriiska gudihhia) iyo dembiyada cusub ee la galayo ayaa bilaabmi doona. Bisha Oktoobar gudaheedana Garyaqaannada Madaxa Bannaan ee Karaanka Maskaxda ee ka hawlagala gobolka Weelis iyo dhammaan hawlaha kale ee la qabto sida ku xusan Xeerka ayaa ka bilaabmi doona, waxaana ka mid ah, Maxlamad cusub oo Badbaadada ah, Ilaaliyaha Dadweynaha iyo Xafiiska Ilaaliyaha Dadweynaha.

Xaashidaan warsidka ah ayaa kuu sharraxaysa waxa ay yihiin arrimahaani.

Sida Xeerku saameyn kuugu yeelan karo

Haddii aadan awood u heli karin sameynta qaar kamid ah go'aanno sameynta Xeerku wuxuu sharrax kaa siinayaa:

- In aad heshid caawimaadda loo baahan yahay ee macquulk ah si aad ku sameynaysid go'aannada kuu gaark ah
- sida qiimeynta karaanka in loo sameeyo ay tahay kuna saabsan in aad awoodi kartid inaad sameyn karto go'aan gaar ah lana sameynayo waqti gaar ah
- in xitaa haddii aadan lahayn karaankii aad ku sameyn lahayd go'aanka sida aadka ah kuugu adag naftaada, taasi aysan la micne aheyn in aadan awoodi karin sameynta go'aannada sida tooska ah aad u sameynaysid
- in xitaa haddii qof kale kuu sameynayo go'aan gaarista isagoo ku metalaya, weli ay waajib kugu tahay inaad ka qayb qaadatid arrintaan sida ugu macquulsan ee suurta galka ah

- In qofkii go'aan gaaraya isagoo ku metalayaa u sameynayo **sida dantu kuugu jirto**
- In la helo ilaalin xagga sharciga ah, Garyaqaanka Madaxa Bannaan ee Karaanka Maskaxda (IMCA), inuu ku metalo haddii aadan laheyn karaanka aad ku sameyn laheyd go'aannada mucayinka ah ee muhiimka ah isla markaana anay jirin cid kale oo aad kala tashan kartaa.

Haddii aad dooneysid inaad horay wax u sii qorsheysatid mustaqbalka Xeerku:

- Xeerku wuxuu kuu saamaxayaa inaad sameyso 'go'aan qaadasho hore oo aad ku diidi kartid daaweyn' haddii ay jirto daawo caafimaad oo aadan dooneynin inaad qaadatid waqti mustaqbalka ah markaas oo aadan awood karaan u laheyn diidisteeda.

Haddii aad tahay qof qoyska qofkaas ah ama xannaaneeye kale oo aan waxba qaadanin Xeerku:

- Wuxuu kaa caawin doonaa inaad fahanto sida iyo goorta aad metali kareysid adoo metalaya qof uu ku yar yahay karaankii uu ku gaari lahaa go'aannada – iyo ilaalinta xagga sharci iyo xadadka haddii aad u qabaneysid taasi
- oo ku fareysa inaad kala tashatid arinta qofka dad aqoon leh marka, tusaale ahaan, dhakhtarku go'aanka ka gaarayo daaweyn xubin qoyska ka tirsan ah kaas oo aan laheyn karaankii uu go'aan ku gaari lahaa.

Haddii aad ka shaqeysid xannaaneyta bulshada ama caafimaadka Xeerku:

- wuxuu ku siinayaa qaab hawleed lagu qiimeynayo karaanka qofka maskaxdiisa iyo go'aan ka qaadashada iyadoo loo eego maslaxadda qofka haddii uusan laheyn karaankii uu ku gaari lahaa go'aanka
- xeerku wuxuu leeyahay ilaalin xagga sharciga ah iyo xaddidaadyo ku saabsan markii aad la shaqeynaysid qof aan karin karaankii uu ku oggolaan lahaa inuu qaato xannaano ama daaweyn.

Xeerku wuxuu abuurayaa Ilaalinno muhiim ah oo xagga sharciga ah:

- Maxkamad cusub oo Ilaalinta ah taas oo yeelan doonta awood ay ku shaacin karto waxyaabaha ku sabsan haddii qofka karaankiisu yar yahay iyo haddii kale, inay sameyso amarrada ama magacawdo wakiillo metala isla markaana go'aanka u qaada qofka karaankiisu liito. Xaalado badan dartood, waxaa jiri qaabab kale oo lagula dhaqmi doono xaaladaha qalafsan iyadoo aan la aadin Maxkamadda, siad iyadoo la marayo hab raaca cabashooyinka ee jira
- Sarkaal cusub oo dadweyne oo lagu magacaabo Ilaaliyaha Dadweynaha kaas oo yeelan doona waajibaadyo door ah sida ku xusan Xeerka kana mid tahay diiwaan gelinta (Garyaqaannda la magacawdo)) iyo wakiillada maxkamadda dul kala socoshadu magacaabato. Ilaaliyaha Dadweynaha (OPG) waxaa taageero ka siin doonaa fulinta waajibaadyadaas Xafiiska cusub ee Ilaaliyaha Dadweynaha (OPG) kaas oo beddali doona xafiiskii horay u jiray ee loo yiqiin Xafiiska Ilaalinta Dadweynaha (PGO)
- **Diiwaan gelin cusub oo ah dembiyada loo galo** macaamil xumada qofka lagula dhaqmo ama dayacaada ku talo galka ah ee lagu sameynayo qofka karaanka go'aan qaadashadu ku yar tahay.

Xeer dhaqanka lagu dhaqmayo la suurta gelin doono bisha Abriil ee sanadka 2007, ayaa sharrax ka bixin doonta sida sharciga cusubi u shaqeyn doono. Xeerku wuxuu leeyahay aqoonyahannada iyo xannaaneeyeyaasha wax qaata, kuwa ay kamid yihiin, waa in lagu xusa Baaqa anshaxa.

Sidee ayaa Xeerku u saameyn doonaa qorshihii horay u jiray?

Haddii aad tahay qof wax u qaada qof karaankiisu liito:

- Weli wixii awood ah oo aad lahaan jirtay waad sii haysaneysa kadib marka Xeerka cusubi yimaado, laakiin waxaa laguula dhaqmi doonaa sidii ku xigeen, ay soo magacawday Maxkamadda cusub ee Ilaalintu. Xafiiska Ilaalinta Dadweynaha ayaa la xiriiri doonta dhammaan qaateyaasha waqtigaan xaadir ah si loo sameeyo isku dubbaridyada lagama maarmaanka ah ee maamul. lagaagama baahna inaad nala soo xiriirtid annaga.

Haddii aad sameysay magacaabis Awood Garyaqaan Joogto ah (EPA) ama aad metaleysid qof sida ku xusan EPA:

- weli way sii shaqeyn doontaa magacaabistu kadib marka xeerka cusubi soo baxo, xitaa haddii aan weli la diiwaan gelinin, haddii aan qofka sameeyay EPA-du go'aansan inuu joojiyo arinta isla markaana ku beddalayo halkeedii Magacaabashada Garyaqaanka Awoodda Leh.

Kahor inta aan Xeerku bilaabanin Isbeddaladaani waa inaysan siday doonto ha noqotee, kaa hor istaagin inaad ku dhaqaaqidid ficillada lagama maarmaanka ah ee aad hadda ku qorsheynayso mustaqbalka ama aad k maareynaysid arrimaha dhaqaalaha ee qofka karaankiisa maskaxeed yar tahay. Wixii macluumaad dheeraad ah kala xiriir Xafiiska Ilaalinta dadweynaha ee cinwaankiisu yahay:

E-mail: custserv@guardianship.gsi.gov.uk

Taleefanka: 0845 330 2900

Ama booqo barta internetka ah: www.guardianship.gov.uk

Macluumaadka dheeraadka ah ee ku saabsan Xeerka cusub

Waxaan soo saareynaa macluumaad faahfaahsan buug yareyaal (bilaash ah) kuna saabsan kooxaha soo socda ee dadka ah ee uu saameynayo Xeerku:

1. Dadka karaanka maskaxdoodu inuu liito isu qaba ama doonaya inay horay u sii qorsheystaan mustaqbalka
2. Qoyska iyo xannaaneyeyaasha aan waxba qaadanin
3. Shaqaalaha ka shaqeeya caafimaadka iyo xannaanada bulshada
4. Shaqaalaha talo soo jeedinta
5. Dadka ay haystaan caqabadaha barashadu

Haddii aad jeclaan laheyd inaad hesho buug yareyaashaan (ama nuqullo badan oo xaashidaan warsidka ah) fadlan nagula soo xiriir qoraal ahaan:

E – reorder@inprintlitho.com

T – 023 80 878038 AMA 023 80 878036

F – 023 80 52 8324

Xaashidaan warsidka ah waxaa lagu heli karayaa luqado kale iyo qaabab kale oo ku xiran codsasho.

Xiriirka iyo macluumaadka faafaahinta

Cinwaanka

boosto waa: Mental Capacity Implementation Programme
Department for Constitutional Affairs
5th floor, Steel House
11 Tothill Street
London
SW1H 9LH

E-mailku waa: makingdecisions@dca.gsi.gov.uk

Barta

internetku

waa: www.dca.gov.uk/legal-policy/mental-capacity

Macluumaadka ku yaal Xeerka Karaanka Maskaxda ee cusub waxaa idiin soo gudbinaya ururrada soo socda:

Llywodraeth Cynulliad Cymru
Welsh Assembly Government

public
guardianship
office

dca

Department for
Constitutional Affairs
Justice, rights and democracy